

I v příštím roce poputují výnosy z emisního obchodování do státního rozpočtu. Povinnost využít je pro dekarbonizaci však zůstává

24.4.2024 - | Hnutí DUHA

Vláda dnes schválila kompromisní dohodu o způsobu využití výnosů z prodeje emisních povolenek. Výnosy z let 2024 a 2025 budou příjmem státního rozpočtu. Od roku 2026 pak budou výnosy příjmem Státního fondu životního prostředí. V obou případech však musejí být dle platné evropské směrnice ze 100 % využity na dekarbonizační opatření. Pokud by vláda výnosy použila pouze na snižování schodku rozpočtu, bude směrnicí porušovat.

Překonat rozpory se u schvalování návrhu novely zákona o obchodování s emisními povolenkami povedlo po dlouhých průtazích a po termínu. Zatímco Ministerstvo životního prostředí navrhovalo alokovat finance do Státního fondu životního prostředí, Ministerstvo financí je chtělo do státního rozpočtu. Směrnice o EU ETS říká, že od 1. 1. 2024 jsou všechny členské státy povinné využít veškeré výnosy na klimatická opatření, tedy například: snižování spotřeby energie, rozvoj čistých zdrojů, pomoc domácnostem ohroženým energetickou chudobou, ozdravení české krajiny nebo zadržování vody. Část výnosů by měla pomoci s dekarbonizací a adaptací těm zemím, které dopady klimatické změny pociťují nejvíce.

Jiří Koželouh z Hnutí DUHA říká:

„Všechny výnosy z prodeje emisních povolenek musí být využity pro dekarbonizaci a adaptaci na změnu klimatu, ať už půjdou přes státní rozpočet nebo ne. Pokud by je vláda do roku 2025 jen utápěla v rozpočtu, pak nejen poruší evropskou směrnici, kterou sama schvalovala, ale hlavně by omezila strategické investice, jako je snižování energetické náročnosti domů, výroba čisté domácí energie či třeba ozdravování české krajiny.“

Barbora Urbanová z Centra pro dopravu a energetiku říká:

„Cílené investice do dekarbonizace českého hospodářství přinesou nejen potřebné snížení emisí skleníkových plynů, ale budou mít pozitivní dopady v podobě čistšího vzduchu, nižší nemocnosti i úmrtnosti obyvatel, zdravější krajiny a nových pracovních míst. Je klíčové, aby tomu vláda dala prioritu.“

Miriám Macurová z Greenpeace ČR říká:

„Dekarbonizace a modernizace české ekonomiky je příležitostí k podpoře konkurenceschopnosti, energetické bezpečnosti, snižování účtů za energie ale i k obnově a odolnosti české krajiny. Vzhledem k tomu, že výnosy z prodeje emisních povolenek se mají do konce roku 2025 stát příjmem státního rozpočtu, hrozí, že nebudou využity na klimatické opatření. Pokud chce vláda vyvrátit podezření, že si těmito prostředky chce jen vylepšit bilanci státního rozpočtu a ve skutečnosti nebudou využity na dekarbonizaci, měla by představit jasný plán na jaké opatření tyto finanční prostředky využije.“

Kontakty

Jiří Koželouh, Hnutí DUHA, jiri.kozelouh@hnutiduha.cz, 723 559 495

Miriam Macurová, Greenpeace ČR, miriam.macurova@greenpeace.org, 771 154 362

Barbora Urbanová, Centrum pro dopravu a energetiku, barbora.urbanova@cde-org.cz, 605 968 515

Poznámky

Jedná se o výnosy ze systému EU ETS 1, který pokrývá sektory energetiky, průmyslu, letecké a námořní dopravy. Vláda má nadále povinnost zavést do české legislativy rozšíření systému (tzv. EU ETS 2) na vytápění budov a silniční dopravu.

<https://hnutiduha.cz/aktualne/i-v-pristim-roce-poputuji-vynosy-z-emisniho-obchodovani-do-statniho-rozpoctu-povinnost>